

Akwụkwọ Joel na Chọchị Ndị Adventist Ụbọchị Asaa nke Laodisia — Nke Mbụ

Inyocha Eziokwu Dị Ugbu A

Jeff Pippenger

2025-12-02

“E nwere n’Akwụkwọ Nsọ ụfọdụ ihe ndị siri ike ighọta, nke, dika okwu Pita si di, ndi na-amughị ihe na ndi na-adighi eguzosi ike na-agbago gaa n’onwu ha. Anyi nwere ike ghara inwe ike, n’ubochi ndu a, ikowa ihe amaokwu o bula nke Akwukwo Nso putara; ma o dighi isi eziokwu o bula di oké mkpa n’omume ga-anọ n’ihe omimi kpuchiri. Mgbe oge ahụ ga-abia, n’ime nduzi Chineke, ka a nwalee uwa n’eziokwu maka oge ahụ, Mmụọ Ya ga-akpali uche mmadu ichoghari Akwukwo Nso, obuna n’ibu onu na n’ekpere, ruo mgbe a ga-achoputa njiko mgbe njiko gasiri ma jikota ha onu n’agbu zuru okè. Eziokwu o bula nke metutara ozugbo nzoputa nke mkpuru obi ga-eme ka o doo anya nke ukwu, nke na o dighi onye kwesikwara ihie uzọ ma o bu ije n’ochichiri.”

“Di ka anyi siri soro eriri amuma ahụ ruo ala, a huru ma kwaa n’ezi-okwu e kpughere eme nke oma maka oge anyi. A ga-aza anyi ajuju banyere ihe ugwu ndi anyi na-enwe na banyere ihè ahụ nke na-enwuputa n’uzo anyi. Ndi biri n’ogbo ndi gara aga ga-aza ajuju banyere ihè ahụ e kwere ka o mukwasị ha. A kpolitere uche ha n’ihe metutara akuku di iche iche nke Akwukwo Nso nke nwara ha. Ma ha aghotaghi eziokwu ndi ahụ anyi na-aghota. Ha ejighi oru maka ihè ahụ ha na-enweghi. Ha nwere Akwukwo Nso, dika anyi nwere; ma oge maka mkpughe nke eziokwu puru iche n’ihe gbasara ihe nkiri ikpezu nke akuko uwa a bu n’oge ogbo ikpezu ndi ga-adi ndu n’elu uwa.”

“E meela eziokwu puru iche ka o daba n’onodu nke ogbo di iche iche dika ha siri di adi. Eziokwu di ugbu a, nke bu ule nye ndi nke ogbo a, abughi ule nye ndi nke ogbo ndi di anya n’oge gara aga. O buru na e nyere ogbo ndi gara aga ihè nke na-enwu ugbu a n’ebe anyi no banyere ubochi izu ike nke iwu nke anọ, Chineke gaara ejide ha n’aka n’ihi ihè ahụ.”
Testimonies, mpiakota nke 2, 692, 693.

Ọhuru na Ochie

“N’oge o bula, e nwere mmepe oheru nke eziokwu, ozi sitere n’aka Chineke nye ndi nke ogbo ahụ. Eziokwu ochie niile di mkpa nke ukwu; eziokwu oheru anaghi anopu iche n’eziokwu ochie, kama o bu mkpughe na mmeghe ya. O bu naani dika a ghotara eziokwu ochie ka anyi puru ighota nke oheru. Mgbe Kraist chorọ imeghe ndi na-eso uzọ Ya eziokwu banyere mbilite n’onwu Ya, O malitere ‘n’aka Mozis na ndi amuma niile’ ma ‘kowaara ha n’Akwukwo Nso niile ihe ndi gbasara Onwe Ya.’ Luk 24:27. Ma o bu ihè nke na-enwu n’ime mmeghe oheru nke eziokwu ka na-enye ochie ahụ ebube. Onye juru ma o bu leghara nke oheru anya enweghi n’ezie nke ochie ahụ. N’ebe o no, o na-atufu ike ndu ya ma buru naani odidi na-enweghi ndu.”

“E nwere ndị na-ekwuputa na ha kwere ma na-akuzi eziokwu nke Agba Ochie, ebe ha na-aju Agba Oheru. Ma n’iju inabata ozizi Kraist, ha na-egosi na ha ekweghi n’ihe ndi nna nna ochie na ndi amuma kwuru. ‘A si na unu kwere Mozis,’ ka Kraist kwuru, ‘unu gaara ekwere M; n’ihi na o dere banyere M.’ Jon 5:46. Ya mere, enweghi ezi ike o bua n’ozizi ha obuna banyere Agba Ochie.”

“Otutu ndi na-ekwu na ha kwere ma na-akuzikwa ozioma no n’otu njehie yiri nke a. Ha na-ewepu Akwukwo Nso nke Agba Ochie n’akuku, nke Kraist kwuru banyere ha, si, ‘Ha bu ndi ahụ na-agba ama banyere M.’ Jon 5:39. N’iju Agba Ochie, ha n’ezie na-ajukwa Agba Oheru; n’ihi na ha abuo bu akuku nke otu ihe a na-apughi ikewapu ekewa. O dighi mmadu o bua puru igosi iwu Chineke nke oma n’enweghi ozioma, ma o bu ozioma n’enweghi iwu. Iwu ahụ bu ozioma e mere ka o buru ahụ, ozioma ahụ bukwere iwu ahụ e kpughere. Iwu ahụ bu mgborogwu, ozioma ahụ bu ifuru na-esi isi oma na mkpuru o na-amị.”

“Agba Ochie na-amunye ihe n’Agba Oheru, Agba Oheru kwa n’Agba Ochie. Nke o bua bu mkpughe nke ebube Chineke n’ime Kraist. Ha abuo na-egosi eziokwu ndi ga-anogide na-ekpughe omimi ohu nke ihe ha putara nye onye na-achosi ike n’ezie.” Christ’s Object Lessons, 128.

Eziokwu di ugbo a bu, n’uzo nkowa ya, “eziokwu ekpughere” maka otu oge puru iche nke a “na-ahụ nke oma ma na-akowa ya nke oma.” A na-eme ka ogbo nke di ndu n’oge a na-ekpughe “eziokwu di ugbo a” buru ndi “ga-aza ajuju” iji nabata eziokwu ahụ ma o bu nwuo. Eziokwu ndi ahụ jikotara onu nke na-eme “eziokwu ule di ugbo a” maka “ogbo a,” ka a na-anochi anya ha n’“mmeghe nke eziokwu puru iche” “n’ihe metutara mmechi ihe nkiri nke akuko uwa a.” Eziokwu, ya mere “eziokwu di ugbo a,” ka Agba Oheru na-anochite anya ya n’ihe metutara Agba Ochie. A na-eguzobe eziokwu n’elu ndi ama abuo, eziokwu nwekwara mmalite na njedebe, nke nkiti na nke mmuo, nke oge ochie na nke oge a, alfa na omega, nke mbu na nke ikpeazu.

Ntoala ndi Millerait nke ozi mmuo ozi mbu bu “ochie” n’ihe metutara ozi “eziokwu nke ugbo a” nke mmuo ozi nke ato. Ndi na-“aju ihe Ochie,” “na-ajukwa ihe Oheru n’ezie,” n’ihi na ha abuo bu akuku nke otu ihe a na-apughi ikewapu ekewa.

“Aheru m mkpa ndi-ozu ahụ, karisia, idi na-eche nche ma na-enyocha udi o bua nke inubiga mmuo oku oku ebe obula ha puru ihu ka o na-ebili. Setan na-akpachapu anya na-akugide site n’akuku niile, ma o buru na anyi echehi ya nche, ma ka anya anyi mepere emepe n’ihu aghughu ya na onya ya, ma yikwasighi ngwa agha zuru ezuru nke Chineke, aku oku nke onye ajo omume ahụ ga-adaba n’ahụ anyi. E nwere otutu eziokwu di oku onu ahia di n’Okwu Chineke, ma o bu “eziokwu nke ugbo a” ka igwe aturu ahụ choro ugbo a. Ahuwo m ihe ize ndu di n’aka ndi-ozu ahụ ihapu isi ihe ndi di mkpa nke eziokwu nke ugbo a, ka ha noro na-atughari uche n’isiokwu ndi na-abughi nke e mere iji mee ka igwe aturu ahụ buru otu ma doo mkpuru obi nso. N’ebe a Setan ga-eji uru obula o nwere mee ihe iji meruo oru ahụ.”

“Ma isiokwu ndi di ka ebe nso ahụ, n’ihe gbasara ubochi 2300, iwu nile nke Chineke na okwukwe Jisos, kwekoro n’uzo zuru oke ikowa mmeghari Advent nke gara aga ma gosi ihe onodu anyi di ugbo a bu, ime ka okwukwe nke ndi na-enwe obi abuo guzosie ike, ma nyekwa nkwenye banyere odinihu ahụ di ebube. Ndi a, ka m huru ugboro ugboro, bu isiokwu ndi bu isi

nke ndi ozi ahụ kwesiri ilekwasi anya na ha.” Early Writings, 63.

“Ebe nsọ ahu, n’ihe jikoro ya na ubochi 2300 ahụ, iwu nile nke Chineke na okwukwe Jisọs” bu igodo iji kowaa “mgaghari Advent gara aga” nke ndi Millerite, ma site n’ime nke a, iji kowaa “nke oma nke oma” “ihe onodu anyi ugbo a bu.” Ndi na-“enwe obi abuo” banyere “mgaghari Advent gara aga,” na-“enwe obi abuo” banyere ihe na-enye “nkwenye doro anya nye odinihu ahụ di ebube.” Ihe na-enye nkwenye doro anya banyere odinihu bu ihe gara aga.

Akwukwo Joel bu ozi nke eziokwu nnwale nke ugbo a. E ji otutu ndi ama kwado nke a. A na-akowa Joel di ka “eziokwu nke ugbo a” site n’aka Mmuo nke Amuma, nke, di ka Jon siri kwuo n’akwukwo Mkpughe, bu ama Jizos.

Mkpughe nke Jisos Kraist, nke Chineke nyere ya, iji gosi ndi ohu ya ihe ndi ga-emezu n’oge na-adighi anya; o wee zipu ya ma mee ka a mara ya site n’aka mmuo-ozi ya nye ohu ya Jon: onye gbara ama banyere okwu Chineke, na banyere ama Jisos Kraist, na banyere ihe niile o huru. Mkpughe 1:1, 2.

E gosiputara “ama” Jon (nke o “gbara ama” banyere ya) n’akuku ato. O deoro “okwu Chineke,” “ama Jisos,” na “ihe ndi o huru.” N’amaokwu abuo mbu nke Mkpughe, Jon na-anochite anya onye e nyeworo onyinye nke “mmuo amuma.” Onyinye ahụ gunyere mkpughe puru iche nke Okwu Chineke, o na-agunyekwa mkpughe puru iche e si n’okwu Kraist zigaara onye-amuma; (ma o bu site n’aka Kraist ozugbo ma o bu site n’aka ndi nnochiteanya mmuo ozi Ya) onyinye ahụ na-agunyekwa eziokwu e gosiputara site n’uzo nro na ohuu. Mmuo amuma bu ama Kraist nke a na-ebutee onye-amuma, o nwekwa otu ikike ahụ dika a ga-asị na mmuo ozi ma o bu Kraist n’onwe Ya kwuru okwu ndi ahụ.

M wee daa n’ukwu ya iji kpo ya isiala. O wee si m, Lezienu anya ka i ghara ime ya: abụ m odibo ibe gi, na nke umunna gi ndi nwere ama nke Jisos: kpo Chineke isiala: n’ihi na ama nke Jisos bu mmuo amuma. Mkpughe 19:10.

Gebriel na-eme ka amata na ya na Jon bu otu ndi na-eje ozi onu, na a gaghị asopuru ya di ka a na-aso ofufe. Gabriel na-emekwa ka amata na “umunna” ahụ Jon nochiri anya ha “nwere ama Jisos,” nke bu “mmuo amuma.” “Umunna” ahụ Jon nochiri anya ha bu otu nari puku iri ano na ano, umunna ahụ niile nwekwa “mmuo amuma.”

“Ha biliri n’isi ututu, puta gaa n’ozara Tekoa: ma ka ha na-aputa, Jehoshafat guzoro, si, Nuru m, unu Juda, na unu ndi bi na Jerusalem; Kwenu n’Onyenwe anyi Chineke unu, unu ga-eguzosikwa ike; kwenu n’umumama Ya, unu ga-enwekwa oganihu. 2 Ihe E Mere 20:20.

“Kwere n’Onyenwe anyi Chineke unu, ka e wee mee ka unu guzosie ike; kwere ndi amuma Ya, ka unu wee nwee oganihu.”

“Aizaya 8:20. ‘Na iwu na na ama-ebe-ama; o buru na ha ekwughu di ka okwu a si di, o bu n’ihi na ihe adighi n’ime ha.’ E debere akuku Akwukwo Nso abuo n’ihu ndi nke Chineke ebe a: onodu abuo maka iga nke oma. Iwu ahụ nke Jehova n’onwe ya kwuru, na mmuo amuma, bu isi mmalite amamihe abuo iji duzie ndi Ya n’ime ahumahu o bula. Diuteronomi 4:6. ‘Nke a bu amamihe unu na nghota unu n’anya mba ndi ahụ, ndi ga-asị, N’ezie, mba ukwu a bu ndi nwere

amamihe na nghota.”

“Iwu Chineke na Mmuo nke Amuma na-aga aka na aka iji duzie ma nye nzuko uka ndumodu, ma mgbe obula nzuko uka ahụ matara nke a site n’irube isi n’iwu Ya, e zitela mmuo nke amuma ka o duzie ya n’uzo nke eziokwu.

“Mkpughe 12:17. ‘Dragon we iwe nke ukwu megide nwanyi ahụ, o gara ibuso ndi foduru n’ime mkpuru ya agha, ndi na-edebe iwu nile nke Chineke, ndi nwekwara ama Jisos Kraist.’ Amuma a na-egosi nke oma na nzuko uka nke ndi foduru ga-ekweta Chineke n’iwu Ya ma nwekwaa onyinye amuma. Nrubeisi n’iwu Chineke, na mmuo amuma, bu ihe na-ekwapu ndi ezi mmadu nke Chineke mgbe niile, a na-enyekarikwa ule ahụ dabere n’ihe ngosi ndi di ugbu a.”

“N’oge Jeremiah, ndi mmadu enweghi ajuju o bu banyere ozi Mosis, Elaija, ma o bu Elisha, ma ha juru ajuju ma weputa n’akuku ozi Chineke zitere site n’aka Jeremiah ruo mgbe ike na mmetuta ya lara n’iyi, ma o dighikwa ogwugwo ozo foduru ma e wezuga ka Chineke buru ha puo n’agha n’ala ozo.”

“N’otu aka ahụ kwa n’ubochi Kraist, ndi mmadu amutala na ozi Jeremaya bu eziokwu, ha wee kwenye onwe ha ikwere na, a si na ha biri n’ubochi ndi nna nna ha, ha gaara anabata ozi ya; ma n’otu oge ahụ, ha na-aju ozi Kraist, onye amuma niile dere banyere ya.

“Di ka ozi nke mmuo ozi nke ato bilitere n’uwa, nke ga-ekpughe iwu Chineke nye uka n’izu ezu ya na ike ya, e weghachikwara onyinye amuma ahụ ozugbo. Onyinye a aruwo oru putara ihè nke ukwu n’izulite na n’ikwalite ozi a n’ihu.

“Di ka odiche n’echiche bilitere gbasara nkwa nke Akwukwo Nso na uzo oru, ndi e mere ka ha dogharia okwukwe nke ndi kwere na ozi ahụ ma duru ha n’ikewa n’oru ahụ, mmuo amuma anogidewo na-awusa ihè n’onodu ahụ. O na-ebute mgbe niile idi n’otu nke echiche na nkwekorita n’omume n’etiti otu ndi kwere ekwe. N’ogba aghara o bu bilitere n’ime mmepe nke ozi ahụ na uto nke oru ahụ, ndi guzosiri ike n’akuku iwu Chineke na ihè nke Mmuo amuma emerila, oru ahụ kwa agawokwa nke oma n’aka ha.” Loma Linda Messages, 33, 34.

A na-akowa akwukwo Joel kpomkwem dika “eziokwu di ugbu a” n’ime Mmuo nke Amuma, nke, dika Jon si kwuo n’akwukwo Mkpughe, bu ama Jisos. A kwadokwara ya ozugbo n’ime Okwu Chineke. Ma Akwukwo Nso ma Mmuo nke Amuma na-etinye akwukwo Joel kpomkwem n’oru n’ubochi ikpeazu.

“Onye o bu n’ime ndi amuma oge ochie kwuru okwu o bughu nke ukwu maka oge nke ha kama maka oge anyi, nke mere na amuma ha ka di ire nye anyi. ‘Ma ihe ndi a niile mere ha dika omumaatu: e wee dee ha ka ha buru ido aka na nti nye anyi, ndi ogwugwu nke uwa bjakwasiri.’ 1 Corinthians 10:11. ‘O bughu nye onwe ha, kama o bu nye anyi ka ha jere ozi n’ihe ndi ahụ, ndi a na-akoro unu ugbu a site n’aka ndi kwusara unu ozi oma site na Mmuo Nso e ziterela site n’elugwe; ihe ndi a ka ndi mmuo ozi na-achosi ike ilebanye anya n’ime ha.’ 1 Peter 1:12. ...”

“Baibul achikotala ma kee akunuba ya onu maka ogbo ikpeazu a. Ihe omume ukwu niile na oru nso niile nke akuko ihe mere eme nke Agba Ochie aburula, ma na-adikwa, na-emeghari onwe

ha n'ime nzuko n'ubochi ikpeazu ndi a." Selected Messages, book 3, 338, 339.

Amuma Joel no "n'oru" "n'ahu" ndi ahụ "ndi ogwugwu nke uwa biakwutere." "N'oru" na-emesi naani na "eziokwu di ugbo a" bu ule mgbe niile ike, ma ndi na-ada n'ule ahụ ka e ji agwa ndi di ka Judas n'Akwukwo Nso na-anochi anya ha.

"Nkuzi soro nkuzi dara n'nti Judas n'enweghi nlebara anya. Otutu mmadu taa na-eso nzokwu ya. N'ihè nke iwu Chineke, ndi icho odimma onwe ha na-ahu agwa ojoo ha, ma ha ada ime mmeghari a choro, wee na-aga n'ihu site n'otu onodu mmehie ruo n'ozo."

"Omumu ihe nke Kraist metutara oge na ogbo nke anyi onwe anyi. O kwuru, 'O bughi naani maka ndi a ka m na-ekpe ekpere, kama kwa maka ndi ga-ekwere na m site n'okwu ha.' A na-ewetara anyi n'ubochi ikpeazu ndi a otu akaebe ahụ e wetara Judas. Otu omumu ihe ahụ nke o meghi ka o buru ihe a na-eme n'oru n'ime ndu ya na-abiakwute ndi na-anu ya, ma ha nwekwara otu odida ahụ, n'ihu na ha adighi atufu mmehie ha." Review and Herald, March 17, 1891.

Jon, n'akwukwo Mkpughe dum, na-anochi anya ndi nke Chineke nke ubochi ikpeazu; ma n'ibu onye a chupuru gaa Patmos, Jon na-anochi anya ndi a na-akpagbu n'oge nsogbu iwu Sonde. O na-ekwu ihe mere e ji tuo ya mkporo.

Mu onwe m, Jon, onye bukwa nwanne unu, na onye so unu na mkpagbu, na n'alaeze, na ndidi nke Jizos Kraist, no n'agwaetiti ahụ a na-akpo Patmos, n'ihu okwu Chineke, na n'ihu akaebe nke Jizos Kraist. Mkpughe 1:9.

A kpagburu Jon n'ihu Baijul na Mmuo nke Amuma. Gini mere e ji akpagbu otu nari puku na iri ano na ano n'ihu Mmuo nke Amuma? Eziokwu mbu onye-amuma Joel kwara bu ndapu n'ezikwukwe nke uka Seventh-day Adventist. Mgbe onyeozu Pita kwara na Pentikost bu mmezu nke akwukwo Joel, Pita mere nke a dika nzaghachi nye ndi Juu na-awakpo ngosi nke "asusu di iche iche." Ndi Juu ahụ, ndi n'oge ahụ nochiri anya Seventh-day Adventists n'ubochi ikpeazu, na-aru uka na Pita na ndi ahụ na-ekwusa ozi ahụ "mmanya na-egbu ha." Seventh-day Adventists ga-aluso ozi nke mmiri ozuzo ikpeazu ogu dika ndi Juu mere n'oge Pita. Ha na-eme nke a n'ihu na ndi ahụ na-ekwusa ozi nnwale nke "eziokwu di ugbo a" nke mmiri ozuzo ikpeazu nwere eziokwu ntala "ochie," n'ihu na eziokwu ohuru na-adabere mgbe niile n'ezikwukwe ochie. Jeremaja kporo ndi nke Chineke n'oge mmiri ozuzo ikpeazu oku ka ha jee ije n'uzo ochie ma gee nti n'olu opi nke onye nche, ma ha juru. Ozi eziokwu ntala "ochie" ahụ ka e ji "ugboro asaa" nke Levitikos iri abuo na isii nochianya, nke na-akowa mmekorita ogbugba ndu n'usoro Sabat maka ala ahụ.

"Ahuru m na uka aha naani ya na ndi Adventist aha naani ha, dika Judas, ga-arara anyi nye n'aka ndi Katolik iji nweta mmetuta ha ka ha bia luso eziokwu ahụ ugu. Ndi nso ahụ mgbe ahụ ga-abu ndi a na-amaghi nke oma, ndi ndi Katolik na-amachaghi; ma uka di iche iche na ndi Adventist aha naani ha bu ndi maara okwukwe anyi na omenala anyi (n'ihu na ha kporo anyi asi n'ihu ubochi izu ike, n'ihu na ha enweghi ike igonari ya) ga-arara ndi nso ahụ nye ma kporo ha ndi Katolik dika ndi na-eleghara ukuru ndi mmadu guzobere anya; ya bu, na ha na-edebe ubochi izu ike ma na-eleghara Uka anyanwu anya."

“Mgbe ahụ ndị Katolik ga-agwa ndị Protestant ka ha gaa n’ihu, ma weputa iwu na onye ọbụla na-agaghị edebe ụbọchị mbụ nke izu, kama ụbọchị nke asaa, a ga-egbu ya. Ndị Katolik, ndị ọnụ ọgụgụ ha dị ukwu, ga-akwado ndị Protestant. Ndị Katolik ga-enye ike ha nye oiyi nke anụ ọhịa ahụ. Ndị Protestant ga-arụkwa ọrụ dika nne ha ruru tupu ha, iji bibie ndị nsọ. Ma tupu iwu ha amiputa ma ọ bụ mụọ mkpuru, a ga-anaputa ndị nsọ site n’Uda Olu nke Chineke.” Spalding and Magan, 1, 2.

Ugboro abụọ Nwanyị White kowara “uka aha naani” na “ndị Adventist aha naani,” ebe ọ na-eme ka e nwee ọdiche n’etiti “otù abụọ ndị a bụ aha naani” na “ndị Katolik.” “Uka aha naani” na “ndị Adventist aha naani” “kpọrọ asi” ndị a nochiri anya ha site n’aka Pita na Jọn “n’ihi ụbọchị izu ike ahụ, n’ihi na ha apughị iju ya n’ọnụ.” Uka aha naani na ndị Katolik apughị “iju n’ọnụ” eziokwu nke ụbọchị izu ike nke ụbọchị nke asaa, ma “ndị Adventist aha naani” apughị “iju n’ọnụ” “oge asaa” nke Levitikos iri abụọ na isii, nke bụ iwu ụbọchị izu ike nke ala ahụ. Uka aha naani na ndị Katolik apughị “iju n’ọnụ” eziokwu ahụ na ụbọchị izu ike nke ụbọchị nke asaa bụ eziokwu Akwukwọ Nsọ “ntọala,” ma “ndị Adventist aha naani” apughị “iju n’ọnụ” eziokwu ahụ na “oge asaa” nke Levitikos iri abụọ na isii bụ eziokwu Millerite “ntọala.”

Mkpọrọ Jọn nọ n’Agwaetiti Patmos na-anọchi anya puku mmadụ otu narị na iri anọ na anọ ahụ bụ ndị na-akwado ma Akwukwọ Nsọ ma Mmụọ nke Amuma, na ndị a na-akpagbu n’uzọ puru iche site n’èzí n’ihi ụbọchị izu ike nke ụbọchị nke asaa, ma a na-akpagbukwa ha site n’ime n’ihi izu ike nke afọ nke asaa maka ala ahụ. N’ihi nke a, akaebe Jọn banyere ihe kpatara a ji akpagbu ya n’amaokwu nke itoolu sochiri amaokwu nke iri, ya na ụbọchị izu ike ahụ na ozi sitere n’oge gara aga (“n’azu”) site n’“olu ukwu” dika nke “opi.”

Mụ onwe m, Jọn, onye bụkwa nwanne unu, na onye so unu n’ahụhụ, na n’alaeze, na n’ntachi obi nke Jisọs Kraịst, nọ n’agwaetiti ahụ a na-akpọ Patmos, n’ihi okwu Chineke, na n’ihi àmà Jisọs Kraịst. Anọ m n’ime Mmụọ n’ụbọchị nke Onyenwe anyị, wee nụ n’azu m nnukwu olu, di ka nke opi. Mkpughe 1:9, 10.

Jonn na-anọchi anya ndị ahụ n’oge 9/11 nuru olu opi nke mmụọ ozi nke Mkpughe iri na asatọ, nke na-akpọ ndị Chineke ka ha laghachi n’“uzọ ochie” nke Jeremaya. Olu ukwu ahụ bụkwa idọ aka ná ntị nke opi nke asaa, nke bụkwa ahụhụ nke atọ.

Nwanyị White dere na “Akwukwọ Nsọ achikotala ma kekoritakwara akụ ya ọnụ maka ọgbo ikpeazu a.” Akwukwọ Joel bụ otu n’ime “akụ” Akwukwọ Nsọ ndị ahụ nke bụ eziokwu di ugbo a n’ime “ụbọchị ikpeazu.” N’oge Pentikost, Pita kowara na ọ bụ akwukwọ Joel ka a na-emezu n’oge ahụ. Pita, dika Joel, “kwuru obere maka” oge Pentikost karịa maka “oge” anyị. Oge Pentikost bụ mmiri mbido maka Oge Ndị Kraịst. Pentikost na-akara mmalite nke Oge Ndị Kraịst, ma site n’ime nke a ọ na-egosikwa njedebe nke Oge Ndị Kraịst. Njedebe nke Oge Ndị Kraịst bụ oge mmiri ikpeazu dika e si mee ka o doo anya site n’ihe atụ Pentikost. Ya mere, Pita bụ ihe nnọchianya nke ndị Chineke n’oge njedebe nke Oge Ndị Kraịst, ndị na-achoputa mmezu nke iwusa Mmụọ Nsọ site n’iji akwukwọ Joel mee nke a.

Ma Pita, ebe o guzo ọtọ ya na mmadụ iri na otu ahụ, weliri olu ya elu, si ha, Unu ndị Judia, na unu niile bi na Jerusalem, ka e mee ka unu mara nke a, nukwa okwu m: N’ihi na ndị a

anughibiga mmanya okè, dika unu na-eche, ebe o bu naani awa nke ato nke ubochi. Kama nke a bu ihe e kwuru site n'onu onye-amuma Joel; O ga-erukwa na ubochi ikpeazu, ka Chineke kwuru, na M ga-awukwasị Mmụọ M n'elu ahụ niile: umu unu ndi ikom na umu unu ndi inyom ga-ebu amuma, umu okorobia unu ga-ahu ohuu, ndi okenye unu ga-arọ nro: Ozokwa n'elu ndi ohu M ndi ikom na n'elu ndi odibo M ndi inyom ka M ga-awukwasị n'ubochi ndi ahụ Mmụọ M; ha ga-ebukwa amuma: M ga-egosikwa ihe itunanya n'eluigwe n'elu, na ihe iriba ama n'uwa n'okpuru; obara, na oku, na anwuru oku: Anyanwu ga-agbanwe ghoọ ochichiri, onwa agbanweekwa ghoọ obara, tupu nnukwu ubochi ahụ nke Onyenwe anyi, nke di ebube ma burukwa nke a ma ama, abia: O ga-erukwa na onye obula nke ga-akpoku aha Onyenwe anyi ka a ga-azoputa. Oru Ndiozi 2:14–21.

Iji buru onye na-amu amuma nke oma chorọ nghota siri ike na njedebe nke uwa ka e ji “ahiri n'elu ahiri” kowaa n'ime akuko ihe mere eme nke Akwukwo Nso. Ihe ejikotara na eziokwu a bu na ndi amuma n'onwe ha na-anochite anya ndi nke Chineke n'ubochi ikpeazu. Joel tinyere akwukwo ya n'ubochi ikpeazu n'ihu na o na-ekwusa nso nke “ubochi nke Onyenwe anyi.”

Kuonu opi ike na Zayon, kukwaanu mkpu ido aka na nti n'ugwu nso m: ka ndi niile bi n'ala ahụ maa jijiji: n'ihu na ubochi nke Onyenwe anyi na-abia, n'ihu na o di nso n'aka. Joel 2:1.

“Opi” di ka ihe nnochianya, n'etiti nkowa ndi ozo, na-anochi anya ozi ido aka na nti. Di ka ihe nnochianya, opi nwere ike inochi anya oge diri ogologo ma o bu otu oge kpomkwem, ma o bu ha abuo—di ka onodu ederede si gosi. Opi na-anochikwa anya ikpe. Emume opi, ubochi iri tupu Ubochi Mkpuchi Mmehie, bu ido aka na nti banyere ikpe na-abianu.

“Ubochi nke Onyenwe anyi” na-anochi anya ma otu oge kpomkwem ma o bu oge di ogologo, dabere n'onodu ederede nke ebe e jiri “ubochi nke Onyenwe anyi” mee ihe. “Ubochi nke Onyenwe anyi” puru ibu akara nke ikpe mmezu e gosiputara dika oria otiti asaa ikpeazu, ma o bukwa o nwere ike ibu ikpe mmezu ahụ n'ogwugwu puku afọ ahụ. N'onodu nke o bu, opi ahụ na-akowaputa ikpe mmezu nke Chineke. Ya mere, “ubochi nke Onyenwe anyi” puru inochi anya oge kpomkwem ebe e nyere ntaramahuhu Chineke ma o bu oge di ogologo mgbe a na-enye ntaramahuhu Chineke.

“Opi” dika “ubochi nke Onyenwe anyi” nwere ike inochite anya otu ebe n'oge na otu oge gbatiri agbatị, dika a na-agba ama ya n'ebe ndi ahụ n'akuko ihe mere eme na n'oge ndi ahụ nke opi asaa nke Mkpughe isi nke asato na nke itoolu nochiri anya. “Ubochi nke Onyenwe anyi” nke Joel ji “opi” nke a ga-afu nochite anya ya—bu ma otu ebe n'oge ma burukwa oge gbatiri agbatị nke malitere mgbe ikpe nke ndi nwuru anwu kwusiri, ikpe nke ndi di ndu wee malite. N'ubochi 9/11, a furu opi nke kara akara mbata nke ikpe nke ndi di ndu dika otu ebe n'oge, ma kara kwa akara 9/11 dika mmalite nke oge ikpe nke ndi di ndu.

Ya mere ugbu a kwa, ka Onyenwe anyi na-ekwu, loghachikwutenu m n'obi unu niile, site n'ibu onu, na n'ikwa akwa, na n'iru uju: Dwakwaanu obi unu, o bughu uwe unu, loghachikwutekwanu Onyenwe anyi bu Chineke unu: n'ihu na o bu onye amara na ebere, onye na-adighi ewe iwe oso oso, onye juputara n'obioma di ukwu, o na-echegharikwa n'ihe ojoo ahụ. Onye maara ma o gaghi aloghachi chegharia, hapu ngozi n'azu ya; obuna onyinye nri na

onyinye ihe onụnụ nye Onyenwe anyị bụ Chineke unu? Kpọọnu opi ike na Zayon, doo nso ibu onu, kpoo nzuko di nso. Joel 2:12–15.

Nke a bu oge nke abuo Joel ji nye iwu ka a fuo opi. “Opi” ndi ahụ di na Joel bu ma ido aka na nti banyere ikpe nchikwa na-abianu nke ihe otiti asaa ikpeazu, ma e debekwara ha n’ime usoro nke okpukpo Laodisia maka ncheghari na mmechi oge amara nke na-eru nso.

Tikuo n’oke olu, echefula ikuda ya, welie olu gi elu dika opi, ma gosi ndi m mmehie ha, gosi kwa ulo Jekob mmehie ha. Aizaya 58:1.

Aizaya, Joel, Jon na Pita niile na-anochi anya puku otu nari na iri ano na ano nke ubochi ikpeazu, otu a kwa ka Jeremaya si eme, bu onye na-akowaputa mgbe a ga-afu opi ahụ.

Otu a ka Onye-nwe-anyi kwuru, Guzonu n’uzo di iche iche, legidekwa anya, juokwa ajuju banyere uzo ochie nile, ebe ezi uzo ahụ di, gaghariakwanu n’ime ya, unu ga-ahukwa izuike nye mkpuruobi unu. Ma ha siri, Anyi agaghi ejeghari n’ime ya. Ozokwa, edobere m ndi nche n’elu unu, na-asị, Nuruonu olu opi ahụ. Ma ha siri, Anyi agaghi anu ya. Jeremiah 6:16, 17.

Opi-ike ahụ dara n’ubochi ikpeazu ndi a na 9/11, mmiri ozuzo ikpeazu ahụ wee malite izo n’ahụ ndi horo uzo oma ahụ ma jee ije n’ime ya. O bu mgbe ahụ ka mmuo ozi nke Mkpughe iri na asato siri n’elugwe ridata.

“Mmiri ozuzo nke ikpeazu ga-adakwasị ndi nke Chineke. Mmuo ozi di ike ga-esi n’elugwe bja ala, a ga-emekwa ka ebube ya nye uwa dum ihè.” Review and Herald, Eprel 21, 1891.

Mgbe e wedara nnukwu ulo ndi di na New York n’ubochi 9/11, mmuo ozi ahụ di ike ridatara, mmiri ozuzo ikpeazu wee malite ida.

“Ugbu a, o bu okwu ahụ ka na-abia nke m kwuputara na a ga-eji ebili mmiri ukwu sachapu New York? Nke a abughi ihe m kwuru mgbe o bula. Agwara m, dika m lere anya n’ulo ndi ahụ ukwu a na-ewu n’ebe ahụ, elu n’elu, ‘Lee ihe ndi jogburu onwe ha ga-eme mgbe Onyenwe anyi ga-ebili ima jijiji uwa nke ukwu! Mgbe ahụ ka okwu ndi di na Mkpughe 18:1–3 ga-emezu.’ Isi nke iri na asato dum nke Mkpughe bu ido aka na nti banyere ihe na-abia n’uwa. Ma enweghi m ihè puru iche banyere ihe na-abia n’elu New York, naani na amaara m na otu ubochi a ga-atuda ulo ndi ukwu ndi ahụ di n’ebe ahụ site n’itughari na itughari ozo nke ike Chineke. Site n’ihè e nyere m, amaara m na mbibi di n’uwa. Otu okwu sitere n’aka Onyenwe anyi, otu mmetu nke ike Ya di ukwu, ulo ndi a buru ibu ga-ada. Ihe omume ga-eme nke idi egwu ha anyi apughi ichetu n’echiche.” Review and Herald, July 5, 1906.

N’ubochi 9/11 ka mmiri ozuzo nke ikpeazu malitere itu ntakiri tupu e wusa ya n’uju n’oge iwu ubochi Sode.

“Oru ukwu nke ozioma ahụ agaghi akwusi site n’igosiputa ike Chineke nke di ntakiri kari nke kporo akara n’mmalite ya. Amuma ndi ahụ e mezuru n’iwusa mmiri ozuzo mbu n’mmalite ozioma a ga-emekwa ozo n’ime mmiri ozuzo ikpeazu n’ogwugwu ya. Ndi a bu ‘oge nke ime ka ume di ohuru’ nke onyezi Pita lere anya n’ihu mgbe o kwuru, si: ‘Ya mere, chegharianu, laghachikwutekwanu Chineke, ka e wee hichapu mmehie unu, mgbe oge nke ime ka ume di ohuru ga-abia site n’ihu Onyenwe anyi; O ga-ezipukwa Jisos.’ Oru 3:19, 20.” The Great

Controversy, 611, 612.

Mmezuzu zuru okè nke “oge ntusara ahụ” na-emezu mgbe ị ka dị ndụ, n’ihi na ịdọ aka ná ntị ahụ bụ ka “chegharịa,” nke na-agaghị ekwe omume ime ma ọ buru na ị nwuru anwu. “Oge ntusara ahụ” na-abia mgbe “mmehie” nke mkpuru obi ndi di ndu ka puru ibu “chichapu”. “Oge ntusara ahụ” malitere na 9/11, si otu a na-akowaputa mmalite nke ikpe ndi di ndu. A na-emeghari Pentikost n’oge mmechi nke usoro oge ozioma. Mgbe “oge ntusara ahụ” bjarutere, ihe omume ndi e jiri mee ihe nnochianya na Pentikost malitere imeghari onwe ha.

“O bu n’igusi aguụ ike n’obi ka m ji atụ anya oge ahụ mgbe a ga-emeghari ihe ndi mere n’ubochi Pentikost, n’ike obuna kariya nke e gosiputara n’oge ahụ. Jon na-asi, ‘Ahuru m mmuo ozi ozo ka o si n’eluigwe na-abia, nwee ike di ukwu; e wee mee ka uwa nwuo ihè site n’ebube ya.’ Mgbe ahụ, dika n’oge Pentikost, ndi mmadu ga-anu eziokwu ahụ ka a na-agwa ha, onye o bula n’asusu nke ya.

“Chineke puru iku ume ndu oheru n’ime mkpuru obi o bula nke ji ezi obi achọ ijere Ya ozi, ma nwee ike iji icheku oku di ndu sitere n’elu ebe-ichu-àjà metu ebugbere onu aka, mee ka ha buru ndi nwere asusu na-atọ uto n’ikpasa otuto Ya. A ga-eme ka puku kwuru puku olu juputa n’ike ikwuputa eziokwu ndi di ebube nke Okwu Chineke. A ga-atoghe ire na-asu nsu, a ga-emekwa ka ndi ujo sie ike iburu ama obi ike banyere eziokwu ahụ. Ka Onyenwe anyi nyere ndi Ya aka ime ka ulo nsọ nke mkpuru obi di ocha puo n’ime mmeto o bula, ma debe njiko diri nso nke ukwu n’etiti ha na Ya, ka ha wee buru ndi sonyere na mmiri ozuzo ikpeazu mgbe a ga-awusa ya.” Review and Herald, July 20, 1886.

Anyi ga-aga n’ihu n’isiokwu na-esonu.

Mmuo-ozu ahụ nke soro m na-ekwu okwu biakwutere m ozo, kpotee m, dika a na-akpote mmadu n’ura ya. O wee si m, Gini ka i na-ahu? M wee si, Eleworom, ma lee, ihe-idoba-oriona nke olaedo niile, nke nwere efere n’elu ya, na oriona asaa ya di n’elu ya, na okpoko asaa nye oriona asaa ahụ ndi di n’elu ya: Na osisi oliv abuo n’akuku ya, otu n’aka nri nke efere ahụ, nke ozokwa n’aka ekpe ya.

Ya mere ka m zara, gwa kwa muo-ozu ahụ nke na-agwa m okwu okwu, si, Gini ka ihe ndi a bu, onyenwe m? Muo-ozu ahụ nke na-agwa m okwu wee zaa m, si, I maghi ihe ndi a bu? M wee si, Mba, onyenwe m.

Mgbe ahụ o zara ma gwa m, si, Nke a bu okwu nke Onyenwe anyi nye Zerubabel, si, O bughu site n’ike, o bughikwa site n’ogugu isi, kama o bu site na Mmuo m, ka Onyenwe ndi agha kwuru. Zekaraya 4:1–6.